

II

*(Komunikatai)*EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos filmams ir kitiems garso ir vaizdo kūriniams**(Tekstas svarbus EEE)**

(2013/C 332/01)

1. ĮVADAS

1. Formuojant Europos tapatybę svarbus vaidmuo tenka garso ir vaizdo kūriniams, ypač filmams. Jie atspindi ES valstybių narių ir regionų skirtingų tradicijų ir istorijos kultūrinę įvairovę. Garso ir vaizdo kūriniai yra ir ekonominis produktas, teikiantis didelių gerovės kūrimo ir užimtumo galimybių, ir kultūros produktas, kuris parodo, kokia yra visuomenė, ir ją formuoja.
2. Iš garso ir vaizdo kūrinių dėl gamybos kainos ir kultūrinės svarbos ypač išsiskiria filmai. Filmų gamybos biudžetai daug didesni nei kitų garso ir vaizdo kūrinių, jie daug dažniau kuriami bendradarbiaujant tarptautiniu mastu ir jų naudojimo trukmė ilgesnė. Būtent filmai susiduria su stipria konkurencija už Europos ribų. Kita vertus, Europos garso ir vaizdo kūriniai mažai platinami už kilmės šalies ribų.
3. Tokį ribotą platinimą lemia Europos garso ir vaizdo sektoriaus susiskaidymas į nacionalines ar net regionines rinkas. Tokia padėtis susijusi su Europos kalbų ir kultūrų įvairove; artumo principais yra pagrįsta ir viešoji parama Europos garso ir vaizdo kūriniams, kuria subsidijuojama daugelis mažų gamybos įmonių per nacionalines, regionines ir vietos finansavimo schemas.
4. Apskritai pripažįstama, kad pagalba yra svarbi, siekiant palaikyti Europos garso ir vaizdo kūrinių gamybą. Filmų gamintojams sudėtinga iš anksto sukaupti pakankamai lėšų iš komercinių šaltinių gamybos projektams vykdyti. Dėl didelės su sektoriaus veikla ir projektais susijusios rizikos, taip pat akivaizdžiai nepakankamo sektoriaus pelningumo, jo veikla yra priklausoma nuo valstybės pagalbos. Jei daugelio tų filmų finansavimas būtų paliktas vien rinkai, jie nebūtų sukurti, nes, viena vertus, reikia didelių investicijų, o, kita vertus, Europos garso ir vaizdo kūrinių auditorija yra ribota. Tokiomis aplinkybėmis svarbu, kad Komisija ir valstybės narės remtų garso ir vaizdo kūrinių gamybą ir taip užtikrintų galimybę kultūrai ir kūrybiškumui išreikšti, taip pat Europos kultūrų įvairovei ir turtingumui parodyti.
5. Pagal Europos Sąjungos paramos filmų, televizijos ir naujosios žiniasklaidos sektoriams programą MEDIA galima naudotis įvairiomis finansavimo schemomis, kurių kiekviena skirta skirtingoms garso ir vaizdo sektoriaus sritims; yra schemų, skirtų gamintojams, platintojams, pardavimo agentams, mokymo kursų rengėjams, operatoriams, dirbantiems su naujomis skaitmeninėmis technologijomis, užsakomųjų vaizdo programų paslaugų platformų teikėjams, kino rodytojams ir festivalių, mugių bei reklaminių renginių organizatoriams. Programa skatinamas Europos filmų platinimas ir populiarinimas,

ypač daug dėmesio skiriant nenacionaliniams Europos filmams. Tie veiksmai bus tęsiami pagal MEDIA paprogramę, kuri yra naujos Europos kultūros ir kūrybinių sektorių rėmimo programos „Kūrybiška Europa“ dalis.

2. KODĖL KONTROLIUOTINA VALSTYBĖS PAGALBA FILMAMS IR KITIEMS GARSO IR VAIZDO KŪRINIAMS?

6. Valstybės narės įgyvendino daug įvairių paramos priemonių, skirtų filmų, TV programų ir kitų garso ir vaizdo kūrinių gamybai remti. Apskaičiuota, kad valstybės narės filmams remti iš viso skiria 3 mlrd. EUR per metus ⁽¹⁾. Tas finansavimas skiriamas per daugiau nei 600 nacionalinių, regioninių ir vietos rėmimo schemų. Tokių priemonių paskirtis pagrįsta kultūriniais ir pramoniniais sumetimais. Jų pagrindinis su kultūra susijęs tikslas – užtikrinti, kad filmų ir televizijos garso ir vaizdo priemonėmis būtų parodoma nacionalinė ir regioninė kultūra bei išreiškiamas kūrybinis potencialas. Kita vertus, šiomis priemonėmis siekiama kurti kritinę veiklos masę, kurios reikia dinamiškam sektoriaus vystymuisi ir konsolidacijai, t. y. kurti tvirtas gamybos įmones ir formuoti nuolatinį žmogiškųjų išteklių ir patirties rezervą.
7. Skiriant tą paramą, ES tapo viena didžiausių filmų gamintojų pasaulyje. 2012 m. ES kino pramonė sukūrė 1 299 vaidybinius filmus, palyginti su 817 JAV (2011 m.) arba 1 255 Indijoje (2011 m.). 2012 m. Europoje parduota 933,3 mln. bilietų į kiną ⁽²⁾. 2008 m. Europos filmuotų pramogų garso ir vaizdo rinka įvertinta 17 mlrd. EUR ⁽³⁾. Europos Sąjungoje garso ir vaizdo sektoriuje įdarbinta daugiau nei vienas milijonas asmenų ⁽⁴⁾.
8. Todėl filmų gamyba ir platinimas yra ne tik kultūrinė, bet ir reikšminga ekonominė veikla. Be to, filmų gamintojai aktyviai veikia tarptautiniu lygmeniu, o garso ir vaizdo kūriniais prekiaujama tarptautiniu mastu. Tai reiškia, kad tokia pagalba dotacijomis, mokesčių paskatomis ar kitų tipų finansinė parama gali paveikti prekybą tarp valstybių narių. Gamintojai ir garso ir vaizdo kūriniai, kuriems skiriama ta parama, greičiausiai turės finansinį ir kartu konkurencinį pranašumą, palyginti su tais, kuriems ji neskiriama. Todėl ši parama gali iškraipyti konkurenciją ir laikoma valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Todėl pagal SESV 108 straipsnį Komisija privalo įvertinti, ar pagalba garso ir vaizdo sektoriui suderinama su vidaus rinka, lygiai kaip ji vertina valstybės pagalbos priemones kituose sektoriuose.
9. Tokiomis aplinkybėmis svarbu nurodyti, kad Sutartyje pripažįstama, kad Europos Sąjungai ir valstybėms narėms nepaprastai svarbu remti kultūrą, įtraukiant kultūros aspektą į įvairių sričių Sąjungos politiką, konkrečiai nurodytą Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV). SESV 167 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad:

„Sąjunga veikia siekdama skatinti valstybes nares bendradarbiauti, o prirėmus – paremti ir papildyti jų veiklą šiose srityse:

[...]

— meninės ir literatūrinės kūrybos, įskaitant audiovizualinę sritį.“

10. SESV 167 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad:

„Sąjunga į kultūros aspektus atsižvelgia imdamasi veiksmų pagal kitas Sutarčių nuostatas, visų pirma siekdama gerbti ir skatinti savo kultūrų įvairovę.“

⁽¹⁾ Europos filmų fondai kasmet skiria 2,1 mlrd. EUR paramą (<http://www.obs.coe.int/about/oea/pr/fundingreport2011.html>). Tyrimo apie teritorinių sąlygų ekonominį ir kultūrinį poveikį filmų rėmimo schemoms skaičiavimais, dar 1 mlrd. EUR kasmet valstybės narės skiria mokesčių paskatomis filmams, http://ec.europa.eu/avpolicy/info_centre/library/studies/index_en.htm#territorialisation

⁽²⁾ Šaltinis. *Focus 2012 — World film market trends*, Europos audiovizualinė observatorija, 2012 m. gegužės mėn.

⁽³⁾ *PWC Global Entertainment and Media Outlook 2009-2013*, 2009 m. birželio mėn., p. 193.

⁽⁴⁾ KEA *European Affairs* tyrimas *Multi-Territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union*, Europos Komisijai (Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos GD) parengta baigiamoji ataskaita, 2010 m. spalio mėn., p. 21, <http://www.keanet.eu/docs/mlt%20-%20full%20report%20en.pdf>

11. SESV 107 straipsnio 1 dalyje draudžiama pagalba, suteikta valstybės arba iš jos valstybinių išteklių, jei ji iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją ir valstybių narių tarpusavio prekybą. Tačiau tam tikrai valstybės pagalbai Komisija gali pritaikyti šio draudimo išimtį. Viena iš šių išimčių nustatyta SESV 107 straipsnio 3 dalies d punkte, kuriame leidžiama pagalba, skirta kultūrai remti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui.
12. Sutarties taisyklėse dėl valstybės pagalbos pripažįstami kultūros ir su ja susijusios ekonominės veiklos ypatumai. Pagalba garso ir vaizdo kūriniams padeda palaikyti vidutinės trukmės ir ilgalaikį Europos filmų ir garso ir vaizdo sektorių tvarumą visose valstybėse narėse ir plėsti Europos auditorijoms prieinamų kūrinių pasirinkimo kultūrinę įvairovę.
13. Būdamas UNESCO konvencijos dėl kultūrinės raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo šalimi Europos Sąjunga kartu su ES valstybėmis narėmis yra pasiryžusi į savo politikos kryptis kaip gyvybiškai svarbų elementą integruoti kultūrinį matmenį.

3. NUO 2001 M. ĮVYKĘ POKYČIAI

14. Filmams ir kitiems garso ir vaizdo kūriniams gaminti skirtos valstybės pagalbos vertinimo kriterijai iš pradžių buvo nustatyti 2001 m. Kinematografijos komunikate ⁽¹⁾. Tų kriterijų galiojimas buvo pratęstas 2004 m. ⁽²⁾, 2007 m. ⁽³⁾ ir 2009 m. ⁽⁴⁾; jie baigė galioti 2012 m. gruodžio 31 d. Šiame komunikate laikomasi pagrindinių 2001 m. komunikato idėjų ir reaguojama į kai kurias nuo 2001 m. išryškėjusias tendencijas.
15. Iš pagalbos schemų, kurias Komisija patvirtino nuo to laiko, kai įsigaliojo 2001 m. taisyklės, matyti, kad valstybės narės taiko labai įvairius pagalbos mechanizmus ir sąlygas. Daugumoje schemų laikomasi modelio, kuriam buvo suformuluoti 2001 m. komunikato vertinimo kriterijai: dotacijos skiriamos atrinktų filmų gamybai, kai didžiausia pagalba nustatoma kaip pagalbos gavėjo gamybos biudžeto procentinė dalis. Tačiau vis daugiau valstybių narių sukūrė schemas, kuriose pagalbos dydis apibrėžiamas kaip gamybinės veiklos, kuri vykdoma tik dotaciją skiriančioje valstybėje narėje, procentinė išlaidų dalis. Tos schemas dažnai sukurtos kaip mokesčio lengvata arba kitu būdu, kad būtų automatiškai taikomos filmui, kuris atitinka tam tikrus pretendavimo į pagalbą kriterijus. Palyginti su filmų fondais, kurie pateikęs paraišką skiria individualią paramą atskiriems filmams, tos automatiškai taikomos schemas sudaro galimybę filmų gamintojams išskaičiuoti numatomą finansavimo dydį jau filmo planavimo ir kūrimo etape.
16. Kalbant apie veiklą, kuriai skiriama pagalba, kai kurios valstybės narės taip pat teikia pagalbą veiklai, kitai nei filmo gamyba. Tai apima filmo platinimo pagalbą ir pagalbą kino teatrams, pavyzdžiui, remiant kaimo vietovių kino teatrus ar nekomercinius kino teatrus apskritai arba padengiant jų renovacijos ir modernizacijos, įskaitant perėjimą prie skaitmeninio demonstravimo, išlaidas. Kai kurios valstybės narės remia garso ir vaizdo projektus, kurie neatitinka įprastos filmų ir TV kūrinių koncepcijos, visų pirma tokius interaktyvius produktus, kaip transmedijas (angl. „transmedia“) arba žaidimus. Šiais atvejais, siekdama įvertinti tokios pagalbos, apie kurią jai buvo pranešta, reikalingumą, proporcingumą ir tinkamumą, Komisija rėmėsi Kinematografijos komunikato kriterijais. Komisija taip pat atkreipė dėmesį į valstybių narių konkurenciją naudojant valstybės pagalbą siekiant į šalį pritraukti trečiųjų šalių didžiųjų filmų gamybos įmonių investicijas. 2001 m. komunikate tie klausimai nenagrinėti.
17. Jau 2001 m. komunikate paskelbta, kad Komisija persvarstys didžiausią pagal valstybės pagalbos taisyklės šiame sektoriuje leidžiamą su teritorinėmis išlaidomis susijusių išpareigojimų dydį. Pagal išpareigojimus, susijusius su teritorinėmis išlaidomis, filmų finansavimo schemose reikalaujama, kad tam tikra remiamo filmo biudžeto dalis būtų išleista pagalbą teikiančioje valstybėje narėje. 2004 m. kriterijų taikymo pratęsimo komunikate nustatyta, kad su teritorinėmis išlaidomis susiję išpareigojimai

⁽¹⁾ Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tam tikrų teisinių aspektų, susijusių su kinematografijos ir kitais garso ir vaizdo kūriniams (OL C 43, 2002 2 16, p. 6).

⁽²⁾ OL C 123, 2004 4 30, p. 1.

⁽³⁾ OL C 134, 2007 6 16, p. 5.

⁽⁴⁾ OL C 31, 2009 2 7, p. 1.

filmų finansavimo schemose Sutarties atžvilgiu yra klausimas, kurio atitiktį Sutartyje išdėstytiems vidaus rinkos principams reikia svarstyti toliau. Reikėtų atsižvelgti į nuo 2001 m. priimtą Teisingumo Teismo praktiką vidaus rinkos svarbos klausimais, susijusiais su prekių ir paslaugų kilmės taisyklėmis ⁽¹⁾.

18. Praktikoje kilo problemų dėl „vertinimo kultūros požiūriu“ taikymo. Pagalbos filmų gamybai suderinamumas yra vertinamas pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą, kuriame numatoma galimybė teikti pagalbą, skirtą „kultūrai remti“. 2001 m. komunikate reikalauta, kad pagalba būtų skiriama kultūros produktui. Tačiau Komisijos vykdomas nuodugnus filmų rėmimo schemų kriterijų, susijusių su kultūra, nagrinėjimas valstybėse narėse vertintas prieštarinčiai, ypač dėl subsidiarumo principo.
19. Todėl 2009 m. pratęsdama 2001 m. Kinematografijos komunikate pateiktą valstybės pagalbos vertinimo kriterijų galiojimą Komisija pažymėjo, kad reikia toliau svarstyti tų pokyčių poveikį ir persvarstyti vertinimo kriterijus.

4. SPECIFINĖS PERMAINOS

20. Šiame komunikate nagrinėjami išvardytieji klausimai ir iš dalies pakeičiami 2001 m. komunikato kriterijai. Pirmiausia, jame numatoma valstybės pagalba platesniam veiklos ratui, akcentuojamas subsidiarumo principas kultūros politikos srityje ir pagarba vidaus rinkos principams, įvedamas aukštesnis didžiausias pagalbos intensyvumo lygis tarpvalstybinei gamybai ir skiriamas dėmesys kinematografijos paveldo apsaugai ir prieigai prie jo. Komisija mano, kad, atsižvelgiant į pokyčius nuo 2001 m., tie kriterijų pakeitimai būtini ir kad jie ateityje padės didinti Europos kūrinių konkurencingumą ir stiprinti bendraeuropinį pobūdį.

4.1. Veiklos sritis

21. Kiek tai susiję su veiklos, kuriai taikomas šis komunikatas, sritimi, 2001 m. Kinematografijos komunikato valstybės pagalbos kriterijais daugiausia dėmesio skirta filmų gamybai. Kaip minėta, kai kurios valstybės narės vis dėlto teikia ir paramą, skirtą kitai artimai veiklai, pavyzdžiui, scenarijų rašymui, filmų kūrimui, platinimui arba filmų sklaidai (įskaitant kino festivaliuose). Tikslą (garso ir vaizdo kūriniams apsaugoti ir remti Europos kultūrų įvairovę) galima pasiekti tik tuomet, jeigu tie kūriniai bus rodomi žiūrovams. Skiriant pagalbą vien tik filmų gamybai, kyla grėsmė, kad bus skatinama tik garso ir vaizdo turinio pasiūla neužtikrinant, kad sukurtas garso ir vaizdo kūrinys būtų tinkamai platinamas ir reklamuojamas. Todėl tikslinga, kad pagalba galėtų apimti visus filmų kūrimo aspektus: nuo siužeto idėjos iki pristatymo žiūrovams.
22. Kalbant apie kino teatrus, skiriamos sumos paprastai yra nedidelės, nes, pavyzdžiui, kaimo vietovių ir nekomerciniai kino teatrai turėtų gauti pakankamą pagalbą, kuri skiriama pagal *de minimis* reglamentą ⁽²⁾. Tačiau jei valstybė narė gali pateisinti, kad kino teatrams reikia daugiau paramos, pagal šį komunikatą pagalba bus įvertinta kaip pagalba, skirta kultūrai remti, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 3 dalies d punkte. Pagalba kino teatrams palaiko kultūrą, nes vienintelė kino teatrų paskirtis – kultūros produkto (filmo) demonstravimas.
23. Kai kurios valstybės narės remia garso ir vaizdo projektus, kurie nepriskiriami įprastai filmų ir TV kūrinių koncepcijai. Transmedijų pasakojimas (angl. „transmedia storytelling“, taip pat žinoma kaip daugiaplatformis pasakojimas (angl. „multi-platform storytelling“) arba mišrių medijų pasakojimas (angl. „cross media storytelling“) – tai būdas skaitmeninėmis technologijomis perteikti pasakojimą įvairiose terpėse ir skirtinga forma, pavyzdžiui, filmuose ir žaidimuose. Svarbu tai, kad šios skirtingos turinio formos susijusios ⁽³⁾. Kadangi transmedijų projektai neišvengiamai susiję su filmo gamyba, taikant šį komunikatą filmo gamybos aspektas laikomas garso ir vaizdo kūriniu.

⁽¹⁾ Ypač į 2005 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Laboratoires Fournier*, C-39/04, Rink. p. I-2057.

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 379, 2006 12 28, p. 5).

⁽³⁾ Nereikėtų painioti su įprastu mišrių platformų medijų francizėmis, tęsiniais ar adaptacijomis.

24. Ir priešingai, nors žaidimai artimiausiais metais gali tapti sparčiausiai augančia žiniasklaidos forma, ne visi žaidimai būtina atitinka garso ir vaizdo kūriniams arba kultūros produktams taikomus kriterijus. Jiems būdingi kitokie gamybos, platinimo, rinkodaros ir vartojimo aspektai nei filmams. Todėl filmų gamybai skirtos taisyklės negali būti automatiškai taikomos žaidimams. Be to, skirtingai nei filmų ir televizijos sektoriaus atveju, Komisija nėra priėmusi pakankamai svarbių sprendimų dėl valstybės pagalbos žaidimams. Todėl šis komunikatas netaikomas žaidimams teikiamai pagalbai. Bet kokios pagalbos priemonės, kuriomis remiami žaidimai, neatitinkančios Bendrojo bendrosios išimties reglamento (BBIR) ⁽¹⁾ arba *de minimis* reglamento sąlygų, ir toliau bus vertinamos kiekvienu atveju atskirai. Jeigu gali būti įrodyta, kad žaidimams, skirtiems kultūriniais arba edukaciniais tikslams, būtina skirti pagalbos schemą, Komisija pagal analogiją taikys šiame komunikate nustatytus pagalbos intensyvumo kriterijus.

4.2. Kultūros kriterijus

25. Norint, kad pagalba garso ir vaizdo sektoriui būtų suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktu, ja turi būti remiama kultūra. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje įtvirtintą subsidiarumo principą, už kultūrinės veiklos apibrėžimą pirmiausia yra atsakingos valstybės narės. Vertindama garso ir vaizdo sektoriaus paramos schemą, Komisija pripažįsta, kad jos užduotis yra tik patikrinti, ar valstybė narė taiko atitinkamą veiksmingą tikrinimo mechanizmą, kad išvengtų akivaizdžių klaidų. Tai būtų pasiekta, jeigu būtų taikoma arba kultūros vertybėmis pagrįsta atrankos procedūra (siekiant nustatyti, kuriems garso ir vaizdo kūriniams reikėtų skirti pagalbą), arba kultūriniai kriterijai, kuriuos turėtų atitikti visi garso ir vaizdo kūriniai, kad jiems būtų skirta pagalba. Atsižvelgdama į 2005 m. UNESCO konvenciją dėl kultūrinės raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo ⁽²⁾, Komisija nurodo, kad tai, kad filmas yra komercinis, nereiškia, kad jis nėra kultūrinis.
26. Svarbus kultūrų įvairovės elementas yra kalbų įvairovė; todėl ginant ir skatinant vienos ar kelių valstybės narės kalbų vartojimą remiama kultūra ⁽³⁾. Pagal nusistovėjusią Teismo praktiką ir valstybės narės kalbos rėmimas ⁽⁴⁾, ir kultūros politika ⁽⁵⁾ gali būti privalomojo bendrojo intereso reikalavimu, kuris pateisina laisvės teikti paslaugas suvaržymą. Todėl valstybė narė gali reikalauti, kad sąlyga pagalbai gauti, *inter alia*, būtų pagaminti filmą tam tikra kalba, jei nustatoma, kad šis reikalavimas būtinas ir adekvatus siekiant kultūros tikslo garso ir vaizdo sektoriuje, be to, jis gali skatinti konkrečiame regione egzistuojančių skirtingų socialinių, religinių, filosofinių ar kalbinių komponentų išraiškos laisvę. Tai, kad toks kriterijus praktiškai gali reikšti pranašumą filmų gamybos įmonėms, kurios dirba kriterijaus aprėpiama kalba, ko gero, yra neatsiejama nuo siekiamo tikslo ⁽⁶⁾.

4.3. Su teritorinėmis išlaidomis susiję išipareigojimai

27. Pagalbą teikiančių institucijų nustatyti filmų gamintojų išipareigojimai (vadinamieji su teritorinėmis išlaidomis susiję išipareigojimai) panaudoti tam tikrą filmo gamybos biudžeto dalį tam tikroje teritorijoje sulaukė ypatingo dėmesio nuo tada, kai Komisija pradėjo nagrinėti filmų rėmimo schemas. Pagal 2001 m. Kinematografijos komunikatą valstybėms narėms leista reikalauti, kad iki 80 % viso reikiamo filmo biudžeto būtų panaudota jų teritorijoje. Schemomis, kuriose pagalbos dydis apibrėžiamas kaip gamybinės veiklos, kuri vykdoma dotaciją skiriančioje valstybėje narėje, procentinė išlaidų dalis, pačiu jų modeliu faktiškai siekiama kaip įmanoma daugiau gamybinės veiklos pritraukti į pagalbą teikiančią

⁽¹⁾ 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008 8 9, p. 3).

⁽²⁾ Konvencijos 4 straipsnio 4 dalyje nurodyta: „kultūrinė veikla, kultūros vertybės ir paslaugos – veikla, vertybės ir paslaugos, kurios ... išreiškia arba perduoda kultūrinės raiškos formas, neatsižvelgiant į komercinę vertę, kurią jos gali turėti. Kultūrinė veikla gali būti savitikslių arba ji gali padėti kurti kultūros vertybes ir paslaugas.“

⁽³⁾ 2009 m. kovo 5 d. Teismo sprendimo UTECA, C-222/07, 27–33 punktai.

⁽⁴⁾ 2007 m. gruodžio 13 d. Teismo sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium*, C-250/06, 43 punktas.

⁽⁵⁾ 1999 m. spalio 28 d. Teismo sprendimo ARD, C-6/98, 50 punktas.

⁽⁶⁾ 2009 m. kovo 5 d. Teismo sprendimo UTECA, C-222/07, 34 ir 36 punktai.

valstybę narę ir su išlaidomis susiję teritoriniai reikalavimai yra neatsiejama tų schemų dalis. Persvarstant Kinematografijos komunikatą reikia atsižvelgti į tuos skirtingus šiuo metu galiojančių pagalbos schemų tipus.

28. Su teritorinėmis išlaidomis susiję išpareigojimai yra garso ir vaizdo gamybos vidaus rinkos apribojimas. Todėl Komisija užsakė atlikti išorės tyrimą apie garso ir vaizdo kūrinių gamybai keliamas teritorines sąlygas, ir 2008 m. jis buvo baigtas ⁽¹⁾. Kaip nurodyta 2009 m. pratęstame Kinematografijos komunikate, apskritai tyrime aiškių išvadų nepadaryta: nebuvo aiškiai pasakyta, ar teigiamos teritorinių sąlygų pasekmės atsveria jų neigiamus padarinius, ar ne.
29. Tačiau tyrime nustatyta, kad šalyse, kuriose taikomos teritorinės sąlygos, filmo gamybos išlaidos yra didesnės nei tose, kur šios sąlygos netaikomos. Tyrimu taip pat nustatyta, kad teritorinės sąlygos gali kelti sunkumų vykdant bendros gamybos projektus ir sumažinti jų veiksmingumą. Apskritai tyrime daroma išvada, kad labiau ribojantys su teritorinėmis išlaidomis susiję išpareigojimai nedaro pakankamai teigiamo poveikio, kad būtų galima pateisinti tolesnį esamų apribojimų lygių taikymą. Jame taip pat nėrodyta, kad teritorinės sąlygos būtinos siekiant išsikeltų tikslų.
30. Nacionalinė priemonė, kuri trukdo naudotis Sutartimi užtikrintomis pagrindinėmis laisvėmis, gali būti pateisinama tik tada, kai patenkina kelias sąlygas: atitinka privalomuosius bendrojo intereso pagrindus bei yra tinkama garantuoti, jog bus įgyvendintas ja siekiamas tikslas, ir neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti ⁽²⁾. Specifinės kino pramonės ypatybės, visų pirma didžiulis gamybos judumas, ir kultūrų įvairovės, nacionalinės kultūros bei kalbų rėmimas gali būti svarbus bendro intereso reikalavimas, kuriuo galima pateisinti naudojimosi pagrindinėmis laisvėmis apribojimą. Todėl Komisija ir toliau pripažįsta, kad tam tikru mastu tokios sąlygos gali būti reikalingos, siekiant išlaikyti filmų gamybos infrastruktūros kritinę masę pagalbą teikiančioje valstybėje narėje arba regione.
31. Vargu, ar kuri nors valstybė narė nustatė su teritorinėmis išlaidomis susijusius išpareigojimus, kurie siektų 80 % gamybos biudžeto ribą, nustatytą 2001 m. komunikate. Kelių valstybių narių schemose visiškai nėra su teritorinėmis išlaidomis susijusių išpareigojimų. Daugelis regioninių schemų susietos su pagalbos dydžiu ir jose reikalaujama, kad 100 % ar 150 % tos sumos būtų ar turėtų būti išleista pagalbą teikiančioje valstybėje narėje nekonkretinant subrangovų paslaugų kilmės arba gamybai naudojamų prekių kilmės. Kai kuriose schemose pagalbą gaunantis gamintojas gali mažiausiai 20 % gamybos biudžeto išleisti ne toje valstybėje narėje. Tam tikros valstybės narės pagalbą filmams modeliuoja kaip tiesiog vietos išlaidų procentinę dalį.
32. Išlaidų suma, kuriai taikoma su teritorinėmis išlaidomis susiję išpareigojimai, turėtų būti bent jau proporcinga valstybės narės faktinio finansinio išpareigojimo sumai, o ne bendram gamybos biudžetui. To nebūtinai buvo reikalaujama pagal 2001 m. komunikato teritorinį kriterijų ⁽³⁾.
33. Skirdamos pagalbą filmo gamybai valstybės narės iš esmės taiko du skirtingus pagalbos mechanizmus:
 - pagalbą skiria (pavyzdžiui, naudojant atrankos komisiją) kaip tiesiogines dotacijas, pavyzdžiui, apibrėžtas kaip gamybos biudžeto nuošimtį, ir
 - pagalbą skiria ir apibrėžia kaip gamybos išlaidų pagalbą teikiančioje valstybėje narėje proporcija, pavyzdžiui, mokesčių paskatomis.

⁽¹⁾ 2008 m. Teritoriškumo reikalavimų, nustatytų valstybės pagalbos filmams bei garso ir vaizdo kūriniams schemoms, ekonominio ir kultūrinio poveikio bendrai kūrybai tyrimas, http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/library/studies/territ/fnal_rep.pdf

⁽²⁾ Sprendimo UTECA, C-222/07, 25 punktą.

⁽³⁾ Pavyzdžiui, filmo, kuriam numatytas 10 mln. EUR biudžetas, gamintojas prašo suteikti paramą pagal pagalbos schemą, kuria remiantis filmui skiriama daugiausiai 1 mln. EUR. Neproporcinga neleisti filmui taikyti schemos, remiantis tuo, kad gamintojas neplanuoja išleisti bent 8 mln. EUR gamybos biudžeto pagalbą teikiančioje teritorijoje.

34. 50 punkte nustatytos kiekvieno mechanizmo ribos: kai jos neviršijamos, Komisija gali priimti tai, kad valstybė narė taikys su teritorinėmis išlaidomis susijusius išpareigojimus, kurie galėtų būti laikomi būtiniais ir proporcingais su kultūra susijusiam tikslui.
35. Kai pagalba skiriama kaip dotacija, didžiausias su teritorinėmis išlaidomis susijęs įpareigojimas neturėtų viršyti 160 % pagalbos dydžio. Tai atitinka ankstesnę „80 % gamybos biudžeto“ taisyklę, kai pagalbos intensyvumas pasiekia 52 punkto 2 dalyje nurodytą bendrą didžiausią dydį – 50 % gamybos biudžeto ⁽¹⁾.
36. Kai skiriamos pagalbos dydis apibrėžiamas kaip gamybinės veiklos, kuri vykdoma dotaciją skiriančioje valstybėje narėje, procentinė išlaidų dalis, atsiranda paskata valstybėje narėje išleisti daugiau, kad būtų gauta daugiau pagalbos. Riboti tinkamą finansuoti gamybinę veiklą ta, kuri vykdoma pagalbą teikiančioje valstybėje narėje, yra teritorinis apribojimas. Todėl siekiant nustatyti su dotacijų ribomis palyginamą ribą, didžiausia išlaidų suma, kuriai taikomi su teritorinėmis išlaidomis susiję išpareigojimai, yra 80 % gamybos biudžeto.
37. Be to, bet kurioje abiejų mechanizmų schemoje gali būti tinkamumo kriterijus, pagal kurį reikalaujama mažiausios gamybinės veiklos pagalbą teikiančios valstybės narės teritorijoje apimties. Ta apimtis neviršija 50 % gamybos biudžeto.
38. Bet kuriuo atveju valstybės narės pagal ES teisę neprivalo nustatyti su teritorinėmis išlaidomis susijusių išpareigojimų.

4.4. Konkurencija siekiant pritraukti didelius užsienio projektus

39. Kai buvo priimtas 2001 m. Kinematografijos komunikatas, mažai valstybių narių bandė naudoti filmams skirtą pagalbą, kad į savo šalį pritrauktų didelius užsienio filmų projektus. Nuo to laiko keletas valstybių narių pradėjo taikyti schemas, kurių tikslas – pritraukti į Europą svarbių filmų gamybos projektų pasauliniu mastu konkuruojant su kitų šalių, pavyzdžiui, JAV, Kanados, Naujosios Zelandijos arba Australijos vietovėmis ir infrastruktūra. Viešųjų konsultacijų, surengtų prieš parengiant šį komunikatą, dalyviai sutiko, kad šie gamybos projektai yra būtini, siekiant išlaikyti aukštos kokybės garso ir vaizdo infrastruktūrą, padėti naudoti aukšto lygio studijų infrastruktūrą, įrangą ir personalą, taip pat prisidėti prie technologijų, praktinių žinių ir patirties perdavimo. Dalinis infrastruktūros panaudojimas užsienio filmų gamybos projektams taip pat padėtų užtikrinti pajėgumus, kad būtų galima realizuoti aukštos kokybės svarbių Europos filmų gamybą.
40. Kiek tai susiję su galimu poveikiu Europos garso ir vaizdo sektoriui, užsienio filmų gamyba gali turėti ilgalaikį poveikį, nes paprastai dideliu mastu naudojamos vietos infrastruktūra ir vietos aktoriai. Apskritai tai gali turėti teigiamą poveikį nacionaliniam garso ir vaizdo sektoriui. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad dauguma filmų, laikomų svarbiais trečiųjų šalių projektais, iš esmės yra bendros gamybos produktai, su kuriais susiję ir Europos gamintojai. Todėl šiomis subsidijomis būtų prisidedama ir prie Europos garso ir vaizdo kūrinių populiarinimo bei nacionalinės filmų gamybos infrastruktūros stiprinimo.
41. Todėl Komisija mano, kad tokia pagalba gali būti suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktu kaip pagalba, skirta kultūrai remti, tokiomis pat sąlygomis kaip pagalba Europos filmų gamybai. Tačiau, kadangi pagalbos tarptautiniams didelio biudžeto filmams dydžiai gali būti labai dideli, Komisija stebės tolesnę šio tipo pagalbos raidą siekdama užtikrinti, kad konkurencija būtų labiausiai pagrįsta kokybe ir kaina, o ne valstybės pagalba.

4.5. Tarpvalstybinė filmų gamyba

42. Nedaug Europos filmų platinama už teritorijos, kurioje jie pagaminti, ribų. Tikimybė, kad Europos filmas bus rodomas keliose valstybėse narėse, yra didesnė bendros gamybos atveju, kai dalyvauja gamintojai iš kelių valstybių narių. Atsižvelgiant į tai, kaip svarbu filmų gamintojams iš kelių valstybių

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, jeigu gamintojas kuria filmą, kuriam numatytas 10 mln. EUR biudžetas, ir prašo pagalbos pagal schemą, pagal kurią filmui skiriama ne daugiau kaip 1 mln. EUR. Iš gamintojo gali tikėtis, kad pagalbą teikiančioje teritorijoje jis išleis 1,6 mln. EUR gamybos biudžeto. Tačiau, jei filmo biudžetas yra 2 mln. EUR ir jam skiriama didžiausia pagalbos suma, gamintojui tektų su teritorinėmis išlaidomis susijęs išpareigojimas, prilygstantis 80 % gamybos biudžeto.

narių bendradarbiauti kuriant Europos kūriniai, kurie žiūrimi keliose valstybėse narėse, Komisija mano, kad didesnis pagalbos intensyvumas yra pateisinamas bendrai gamybai, kurią finansuoja daugiau nei viena valstybė narė ir kurioje dalyvauja daugiau nei vienos valstybės narės gamintojai.

4.6. Kino paveldas

43. Filmai turėtų būti renkami, išsaugomi ir prieinami ateities kartoms kultūrinėms ir edukacinėms reikmėms ⁽¹⁾. 2010 m. lapkričio 18 d. Švietimo, jaunimo ir sporto tarybos išvadose dėl Europos kino paveldo ⁽²⁾ valstybės narės prašomos užtikrinti filmų, kurie buvo paremti valstybės pagalbos lėšomis, deponavimą kino paveldo įstaigoje kartu su visa susijusia medžiaga, kai tai yra įmanoma, ir atitinkamas teises, susijusias su filmų ir su jais susijusios medžiagos išsaugojimu ir panaudojimu kultūriniais ir nekomerciniais tikslais.
44. Kai kurios valstybės narės įdiegė praktiką sumokėti paskutinę pagalbos sumos dalį po to, kai kino paveldo įstaiga patvirtina gavusi filmą, kuriam suteikta pagalba. Paaiškėjo, kad tai veiksminga priemonė sutartiniam kopijos deponavimo įsipareigojimui užtikrinti.
45. Kelios valstybės narės į savo dotacijų susitarimus taip pat įtraukė nuostatas, kuriomis kino paveldo įstaigoms, kai jos vykdo viešojo intereso uždavinius, leidžiama naudoti viešąjį finansavimą gavusius filmus apibrėžtiems tikslams po sutarto laiko tarpsnio su sąlyga, kad tai nesikirs su įprastiniu filmo naudojimu.
46. Todėl valstybės narės turėtų duoti paskatų ir paramos gamintojams, kad jie finansuojančios įstaigos paskirtai kino paveldo įstaigai pateiktų filmo, kuriam skirta pagalba, kopiją, kad ji būtų saugoma ⁽³⁾ ir naudojama apibrėžtais su teisių turėtoju (-ais) sutartais nekomerciniais tikslais, laikantis intelektinės nuosavybės teisių ir nepažeidžiant tinkamo atlyginimo teisių turėtojui (-ams), po dotacijos sutartyje nurodyto laiko tarpsnio su sąlyga, kad tai nesikirstų su įprastiniu filmo naudojimu.

5. PAGALBOS SUDERINAMUMO VERTINIMAS

47. Vertindama kino ir kitiems garso ir vaizdo kūriniais skirtą pagalbą, Komisija vykdo patikrinimą, remdamasi pateiktais argumentais:
 - pirma, ar pagalbos schema atitinka bendro teisėtumo principą, t. y. Komisija privalo patikrinti, ar schemoje nėra sąlygų, kurios prieštarautų SESV nuostatomis kitose srityse nei valstybės pagalba,
 - antra, ar schema atitinka toliau nurodytus specialius pagalbos suderinamumo kriterijus.

5.1. Bendras teisėtumas

48. Komisija pirmiausia privalo patikrinti, ar pagalba atitinka bendro teisėtumo principą ir ar reikalavimų atitikimo sąlygose ir dotacijos skyrimo kriterijuose nėra nuostatų, kurios prieštarautų SESV nuostatomis kitose nei valstybės pagalbos srityse. Vadinasi, reikia užtikrinti, kad būtų laikomasi SESV principų, kuriais draudžiama diskriminacija dėl pilietybės igyvendinant laisvo prekių judėjimo, laisvo darbuotojų judėjimo, įsisteigimo laisvės, laisvės teikti paslaugas ir laisvo kapitalo judėjimo (SESV 18, 34, 36, 45, 49, 54, 56 ir 63 straipsniai) principus. Komisija taiko šiuos principus drauge su konkurencijos taisyklėmis, jeigu šiuos principus pažeidžiančios nuostatos neatskiriamos nuo schemos veikimo.

⁽¹⁾ Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl kino paveldo (OL L 323, 2005 12 9, p. 57).

⁽²⁾ OL C 324, 2010 12 1, p. 1.

⁽³⁾ Kino paveldo institucijas paskiria valstybės narės, kad būtų galima rinkti, saugoti kino paveldą ir suteikti galimybes juo naudotis kultūrinėms bei edukacinėms reikmėms. Taikydamos 2005 m. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl kino paveldo, valstybės narės nurodė savo kino paveldo institucijas. Galiojantis sąrašas skelbiamas <http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/reg/cinema/institutions.pdf>

49. Laikantis išvardytųjų principų, pagalbos schemose, pavyzdžiui, negalima numatyti pagalbos skyrimo tik tam tikros valstybės piliečiams; negali būti reikalaujama, kad pagalbos gavėjai būtų nacionalinės įmonės, įsteigtos pagal nacionalinę komercinę teisę (teisę gauti pagalbą turi turėti ir vienoje iš valstybių narių įsteigtos įmonės, kitoje valstybėje narėje veikiančios per nuolatinį padalinį arba agentūrą; be to, reikalaujama turėti agentūrą turėtų būti taikomas tik išmokant pagalbą); įpareigoti užsienio įmones, teikiančias filmų gamybos paslaugas, apeidinėti Direktyvoje 96/71/EB ⁽¹⁾ jų komandiruočių darbuotojų atžvilgiu nustatytas sąlygas.

50. Atsižvelgiant į specifinę Europos filmų sektoriaus padėtį filmų gamybos rėmimo schemose gali būti arba:

— reikalaujama, kad iki 160 % konkretaus garso ir vaizdo kūrinio gamybai skirtos pagalbos sumos būtų išleista pagalbą teikiančioje teritorijoje, arba

— konkretaus garso ir vaizdo kūrinio gamybai skirtos pagalbos dydis apskaičiuojamas kaip filmo gamybinės veiklos dotaciją skiriančioje valstybėje narės procentinė išlaidų dalis, ypač tuo atveju, kai paramos schema pagrįsta mokesčių paskatomis.

Abiem atvejais valstybės narės gali kaip pagalbos projektui būtinos sąlygos reikalauti minimalios gamybinės veiklos apimties jų teritorijoje. Tačiau ta apimtis negali viršyti 50 % bendro gamybos biudžeto. Be to, su teritorija jokia būdu negalima sieti daugiau nei 80 % bendro gamybos biudžeto.

5.2. Konkretūs vertinimo kriterijai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą

51. Europos garso ir vaizdo kūrinių gamybos rėmimo ir jų gamybai bei demonstravimui reikalingos infrastruktūros užtikrinimo tikslas – formuoti Europos kultūros tapatybę ir didinti kultūrų įvairovę. Todėl pagalbos paskirtis – remti kultūrą. Tokia pagalba gali būti suderinama su Sutartimi pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą. Filmų ir TV programų gamybos sektoriaus įmonės taip pat gali naudotis kitų rūšių pagalba, teikiama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a ir c punktus (pvz., regioninė pagalba, pagalba MVĮ, moksliniams tyrimams ir plėtrai skirta pagalba, mokymo pagalba, užimtumo pagalba), neviršijant didžiausio pagalbos intensyvumo pagalbos telkimo atveju.

52. Schemų, kurios skirtos scenarijų rašymui, garso ir vaizdo kūrinių, įtrauktų į šį komunikatą, kūrimui, gamybai, platinimui ir reklamavimui, atveju Komisija, vertindama, ar schema suderinama su Sutartimi pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą, apsvarstys toliau nurodomų kriterijų sąsajas su garso ir vaizdo kūriniu, kuriam skiriama pagalba:

1) Pagalba skiriama kultūros produktui. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kūrinio, kuriam skirta pagalba, turinys būtų kultūrinio pobūdžio pagal jos nacionalinius kriterijus, taikydama veiksmingą tikrinimo procedūrą (siekiama išvengti akivaizdžių klaidų): arba remtinų filmų pasiūlymus atranka, pavyzdžiui, atrankos komisija arba asmuo, kuriam pavesta atranka, arba, kai nėra tokios atrankos procedūros, parengiamas kultūrinių kriterijų sąrašas, pagal kurį patikrinamas kiekvienas garso ir vaizdo kūrinys.

2) Siekiant skatinti normalias komercines iniciatyvas pagalbos intensyvumas paprastai turi būti ribojamas 50 % gamybos biudžeto. Pagalbos intensyvumas tarpvalstybinei filmų gamybai, kurią finansuoja daugiau nei viena valstybė narė ir kurioje dalyvauja gamintojai iš daugiau nei vienos valstybės

⁽¹⁾ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1).

narės, gali siekti 60 % gamybos biudžeto. Sudėtingiems garso ir vaizdo kūriniais⁽¹⁾ ir bendros gamybos projektams, kuriuose dalyvauja EBPO/PVK sąraše⁽²⁾ nurodytos šalys, tokie apribojimai netaikomi. Filmai, kurių vienintelė originali versija yra oficialia valstybės narės, kurios teritorija, gyventojų skaičius arba kalbinė erdvė yra nedideli, kalba, gali būti laikomi sudėtingais garso ir vaizdo kūriniais.

- 3) Iš esmės scenarijų rašymo ar filmų kūrimo pagalbai apribojimų nėra. Vis dėlto jeigu pagal parašytą scenarijų arba projektą galiausiai sukuriama filmas, scenarijaus rašymo ir kūrimo sąnaudoms po to įtraukiamos į gamybos biudžetą ir į jas atsižvelgiama skaičiuojant didžiausią pagalbą, skiriamą garso ir vaizdo kūriniai, intensyvumą, kaip nurodyta punkto 2 dalyje.
 - 4) Garso ir vaizdo kūrinių, kurie atitinka pagalbos gamybai skyrimo reikalavimus, platinimo ir reklamos sąnaudoms skiriamos pagalbos intensyvumas gali būti toks pat, koks buvo arba galėjo būti nustatytas jų gamybai.
 - 5) Be pagalbos, kuri teikiama scenarijų rašymui, filmų kūrimui, platinimui arba sklaidai, bet kokia konkrečiai gamybos veiklai skiriama pagalba neleidžiama. Todėl pagalba neturi būti skiriama tik atskiroms gamybos grandinės dalims. Bet kokia konkrečiam garso ir vaizdo kūriniai skirta pagalba turėtų papildyti bendrą to kūrinio biudžetą. Gamintojas turėtų galėti laisvai pasirinkti, kurie biudžeto punktai bus išleisti kitose valstybėse narėse. Tuo siekiama užtikrinti, kad pagalba turėtų neutralų skatinamąjį poveikį. Pagalbą skiriant tam tikriems konkrečioms filmo biudžeto punktais, gali atsitikti taip, kad tokia pagalba virs nacionaliniu prioritetu sektoriams, kurie tiekia konkrečius pagalbą finansuojamus dalykus, o tai būtų nesuderinama su Sutartimi.
 - 6) Valstybės narės turėtų duoti paskatų ir paramos gamintojams, kad jie finansuojančios įstaigos paskirtai kino paveldo įstaigai pateiktų filmo, kuriam skirta pagalba, kopiją, kad ji būtų saugoma ir naudojama apibrėžtais su teisių turėtoju (-ais) sutartais nekomerciniais tikslais, laikantis intelektinės nuosavybės teisių ir nepažeidžiant tinkamo atlyginimo teisių turėtoju (-ams), po dotacijos sutartyje nurodyto laiko tarpsnio su sąlyga, kad tai nesikirstų su įprastiniu filmo naudojimu.
 - 7) Pagalba skiriama skaidriai. Valstybės narės privalo paskelbti bent toliau nurodomą informaciją vienoje interneto svetainėje arba vienoje interneto svetainėje, kurioje sutelkiama kelių interneto svetainių informacija: visą patvirtintos pagalbos schemos ir jos įgyvendinimo nuostatų tekstą, pagalbos gavėjo pavadinimą, veiklos ar projekto, kuriam skirta pagalba, pavadinimą ir pobūdį, pagalbos dydį ir pagalbos intensyvumą kaip veiklos ar projekto, kuriam skirta pagalba, bendro biudžeto proporciją. Tokia informacija turi būti paskelbta internete priėmus skyrimo sprendimą, laikoma ten mažiausiai 10 metų ir be apribojimų prieinama plačiajai visuomenei⁽³⁾.
53. Teikti pagalbą kino teatrams modernizuoti, įskaitant jų skaitmeninimą, galima, jei valstybės narės gali pateisinti tokios pagalbos reikalingumą, proporcingumą ir tinkamumą. Tuo remdamasi Komisija įvertintų, ar schema suderinama su Sutartimi pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą.
54. Siekiant nustatyti, ar laikomasi didžiausio pagalbos intensyvumo reikalavimų, reikia atsižvelgti į visą valstybių narių viešosios pagalbos priemonių sumą, skirtą veiklai arba projektui, kuriems teikiama pagalba, nepriklausomai nuo to, ar ta pagalba finansuojama iš vietos, regioninių, nacionalinių

(1) Antai trumpametražiai filmai, pradedančiųjų režisierių pirmas ar antras filmas, dokumentiniai filmai, mažo biudžeto ar komerciniu požiūriu sudėtingi kūriniai. Pagal subsidiarumo principą sudėtingo filmo apibrėžtį nustato kiekviena valstybė narė taikydama nacionalinius kriterijus.

(2) PVK sąraše nurodytos visos šalys ir teritorijos, kurios gali gauti oficialią paramą vystymuisi. Tai visos šalys, kurios, kaip skelbia Pasaulio bankas, remiantis bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) vienam žmogui, gauna mažas ir vidutines pajamas, išskyrus Didžiojo aštuoneto nares, ES nares ir šalis, kurių stojimo į ES data tiksliai nustatyta. Į sąrašą taip pat įtrauktos visos mažiausiai išsivysčiusios šalys, kaip nustatyta Jungtinių Tautų. Žr. http://www.oecd.org/document/45/0,3746,en_2649_34447_2093101_1_1_1_1,00.html

(3) Ta informacija turėtų būti reguliariai atnaujinama, pavyzdžiui, kas šešis mėnesius, ir skelbiama neprivačiu formatu.

ar Sąjungos šaltinių. Vis dėlto lėšos, tiesiogiai skiriamos pagal tokias ES programas kaip MEDIA, kai priimant skyrimo sprendimą valstybės narės nedalyvauja, nėra valstybės išteklių. Todėl į tokią pagalbą neatsižvelgiama, kai vertinama, ar laikomasi viršutinių pagalbos ribų.

6. TINKAMOS PRIEMONĖS

55. Kaip tinkamas priemones pagal SESV sutarties 108 straipsnio 1 dalį, Komisija valstybėms narėms siūlo dabartines filmų finansavimo schemas suderinti su šiuo komunikatu per 2 metus nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Per mėnesį nuo šio komunikato paskelbimo Oficialiajame leidinyje valstybės narės turėtų patvirtinti Komisijai, kad jos sutinka su siūlomomis tinkamomis priemonėmis. Nesulaukusi atsakymo, Komisija laikysis nuomonės, kad atitinkama valstybė narė nesutinka.

7. PRAŠYMO TEIKIMAS

56. Šis komunikatas bus taikomas nuo pirmos dienos po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
57. Komisija taikys šį komunikatą visoms pagalbos priemonėms, apie kurias pranešta, ir dėl kurių ji raginama priimti sprendimą, po to, kai komunikatas bus paskelbtas Oficialiajame leidinyje, net jeigu apie pagalbos priemones buvo pranešta iki tos datos.
58. Laikydamosi Komisijos pranešimo nuostatų dėl taisyklių, taikomų vertinant neteisėtą valstybės pagalbą, nustatymo ⁽¹⁾, Komisija pagalbai, apie kurią nepranešta, taikys:
- a) šį komunikatą, jeigu pagalba buvo suteikta po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 - b) 2001 m. Kinematografijos komunikatą visais kitais atvejais.

⁽¹⁾ OL C 119, 2002 5 22, p. 22.